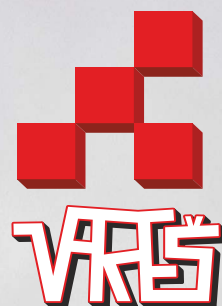

BOBOVAC

LIST VAREŠKIH HRVATA

GODINA XXXI. • BROJ 371 • STUDENI 2025.

Cijena 2 KM • Za inozemstvo 2 €

ISSN 1512-813X

Između dva broja

Mjesecima su mediji, oni koji ne znaju započeti dan bez zapinjanja za **Milorada Dodika**, maltretirali javnost u federalnom entitetu, pogotovu onu na središnjem području zemlje gdje se najviše širi sarajevski narativ i opsjednutost predsjednikom entiteta Republika Srpska. Na momente se ključalo mozak policiji i drugim državnim agencijama zašto mu dopuštaju kretanje, zašto ga se ne hapsi, institucije moraju zaustaviti njegov napad na ustavni poredak... pa i po cijenu incidenta i potezanja oružja. I što se na kraju desilo? Dodik se na zadnja vrata pojavio u nadležnom sudu te ispregovario da se povuče optužnica protiv njega, a prethodno je reterirao od separatističkih zakona koje je gurao kroz entitetski parlament. Rečeni mediji nakon početnog šoka sada traže krivce za tako jeftin epilog, jer željeli su snimiti njegovo privođenje u lisicama, a javnost ostala slušena kao da je pitanje svih pitanja za opstanak ove zemlje taj Dodik. Plaši se s njime munjene mase kao sa zmajem, par ljudi bilo je u našoj redakciji s pitanjem: što mislimo i znamo li hoće li opet biti rata? Da bude gore, toga zmaja su iz okova pustili sami Amerikanci. Ukinuli sankcije i njemu i krugu oko njega, članovima obitelji i pobočnicima iz SNSD-a. Što je zanimljivo, pod sankcijama i dalje ostavili članove oporbenog SDS-a, čime su ubacili kost i među stranke u RS-u, ali i među one u bošnjačkoj političkoj areni. Ovi u Sarajevu, svjesni da ne mogu Washingtonu ništa reći, mogu ali koga briga, debakl tzv. probosanske politike prebacuju jedni na druge. Politika je međutim takva da je u stanju i najveći poraz proglasiti uspjehom, promatrano iz nekog lijevog kuta, pa se tako sada krenulo objašnjavati da je nebitno što Dodik više nema sankcije i što nije uhapšen i osuđen, bitno je samo da je detroniziran odnosno da je, makar i kroz nagodbu s većim igračima, odstupio s pozicije predsjednika entiteta. Kako god bilo, i dalje se napadaju i brane Dodikom, njime se jednostavno hrane, dok uporno pred svijetom, u Skupštini Ujedinjenih

nacija npr., situaciju u BiH pokušavaju predstaviti na način da jedna strana u zemlji vodi čistu politiku dok druge dvije strane isti posao rade prljavo. No, nisu strani diplomati i špijuni baš toliko bleći da ne uviđaju kako je jedina konzistentnost svih strana u BiH zapravo politika prevare. To zna i svaki Bosanac i Hercegovac – izigrat će tko god koga može, to je političaru u BiH jednostavno zakletva. Ukiđanje američkih sankcija Dodiku i njegovoj ekipi potvrđuje da administracija **Donalda Trumpa** iskušava novi pristup BiH – suglasna je većina političara, analitičara i medija u SAD-u. Bivši hrvatski ministar vanjskih poslova **Miomir Žužul** otišao je u tumačenju korak dalje i kazao da je američka odluka o Dodiku i njegovim suradnicima donesena kako bi se spriječila dublja kriza u BiH te ustvrdio da će u narednom razdoblju Amerikanci posredovati u dogovorima tri konstitutivna naroda u BiH.

"SAD u ovom trenutku ne žele i ne podržavaju nikakvo otcjepljenje i to je jasno iz te odluke, ali potpuno je jasno da podržavaju i redefiniranje odnosa, odnosno povratak na izvorni Dayton, onako kako je on i zamišljen, da su to tri konstitutivna i jednakopravna naroda i da se to vidi i kroz institucije i kroz realni život i funkcioniranje države", zaključio je Žužul.

Izvorni, jednakopravnost, konstitutivnost... to u nekim ušima u BiH ne odzvanja nimalo dobro. Ali koliko takav povratak na izvor može imati šansu u društvu koje najbolje definira ona rustikalna izjava **Ljube Česića Rojsa** "Tko je jamio – jamio", nije

teško pretpostaviti.

Davno su prošle te godine kada se maštalo o povratku prognanika i izbjeglica, prije svega. O povratku su perfidno i bez zadržke govorili čak i oni koji su povratnike zadržavali na kontrolnim punktovima ili ih izbacivali ako se vrata. Itekako znamo kako je to izgledalo u vareškom slučaju i potvrđivalo ono što je jedini Rojs naglas izgovorio. Na koncu, komemoracije i mučna prisjećanja koncem listopada i početkom studenog u Varešu podsjećaju na cijenu krvavog političkog i teritorijalnog kusanja.

Uza sve to, prva dva dana studenoga imaju svoj redovni značaj za one koji obilaze grobove svojih pokojnika pa je to jedan od onih 4-5 momenata kroz godinu kada Varešani izblizega – s juga zemlje, te iz obližnje Hrvatske i Austrije – navrate u svoj grad. Ove godine za Sve Svete bila je prometna gužva u Stijenama kao malo kad. Podesilo se da je vikend, a i atmosferske prilike ispale susretljive kao za proljetni blagoslov, pa se moglo vani biti i bez jakne i bez košulje dugih rukava.

I za kraj, jedna usputna pučka izjava koju smo zabilježili na gradskom groblju. Ona oslikava i rezultate prethodno spominjanih politika i biološku neminovnost (a i to je faktor s kojim se u politici računa). Tako reče jedan lokalac: "Prije bi se obilazilo rodbinu za Božić, pa ne možeš ih za tri dana sve obići, a sada za Božić u Varešu s time završim do podne. Ali zato, kad ovdje na Stogić dođem, jedva stignem svima svijeće popaliti..."

B

IZ ŽUPNIH MATICA

VAREŠ Umrli: Anđa Čubra rođ. Bogić (1937.), Marijan Malbašić (1944.), Kata Crepulja (1960.), Anica Terzić rođ. Jozeljčić (1941.), Franjo Miočević (1931.), Terezija Grabovac rođ. Malbašić (1939.), Emilija Josipović rođ. Pejčinović (1944.), Ivo Čingel (1944.), Zvonko Knežević (1958.), Božana Driječić rođ. Idžaković (1940.).

Izdavanje ovog broja potpomognuto je sredstvima Središnje uprave Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak" i Središnjega državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Na naslovnici: Kada krenu snjegovi sa Zvijezde... (Foto – **M. Marijanović**)

POTPORA LISTU "BOBOVAC"

Snježana Jarčević, Vareš – 100 KM,
Gabrijel Jakić, Hrvatska – 50 KM,
N. N., Hrvatska – 100 KM,
N. N., Hrvatska – 20 KM,
Ivo i Jasna Kalfić, Drvar – 70 KM,
dr. Krešimir Mlivočič, Njemačka – 50 €.

Svima hvala lijepa!

Sjednica Općinskog vijeća

Nakon tri mjeseca stanke, 30. listopada 2025. godine održana je redovita, deseta po redu sjednica Općinskog vijeća Vareš. U kolovozu je održana jedino svečana sjednica u povodu Dana općine, u rujnu se – kako je rekao predsjedatelj **Malik Rizvanović** u radijskom intervjuu – za dnevni red skupilo svega nekoliko točaka pa je u cilju racionalizacije radno zasjedanje odlučio sazvati tek u listopadu. Dotle je dnevni red postao obiman i "narastao" na 19 točaka.

Na početku je zamjenik načelnika **Ermin Musa**, kojemu je **Zdravko Marošević** u svojoj odsutnosti zbog bolesti prenio načelničke ovlasti, izvijestio da se u međuvremenu radi normalno s glavnim fokusom na stabilizaciju općinskog proračuna i na izgradnju infrastrukture. Potpisan je sporazum s ŠPD-om Zavidović o izmirivanju nagomilanog duga prema Općini Vareš te ovo Društvo u skladu s time mjesečno uplaćuje oko 40 tisuća KM u proračun Općine. Što se tiče infrastrukture, Musa je naglasio da se najveći dio radova na prometnicama odvija uz financiranje kompanije Adriatic Metals, odnosno nastavili su to DPM metali nakon što je ova kanadska tvrtka kupila rudnik. Rade se na više mjesta sanacije pojedinih dijelova kolnika, te potporni zidovi, a krenulo se i s obuhvatnim asfaltiranjem od Bukovice preko Semizove Ponikve. Sve su to ceste koje igraju ulogu za rudnički transport, a negdje su upravo zbog toga i propale.

Prvo se na dnevnome redu našlo Izvješće o izvršenju proračuna za prvih šest mjeseci 2025. godine. Kao prvi su reagirali vijećnici **Zdravko Barkić** (DF) i **Dario Dodik** (SDP BiH) nadopunjujući se. Barkić je nastavio inzistirati na uvođenju trezorskog poslovanja, kako su Općini kroz svoje preporuke naložili i revizori, ali njegov zahtjev ostaje samo zahtjev. Unatoč negativnoj bilanci Izvješće je usvojeno s 11 glasova za, 5 protiv i 2 suzdržana. Usvojen je uzgred i zaključak da se pristupi izradi plana sanacije općinskog proračuna.

Na sjednici se našao i cijeli niz Informacija. Vezano za Informaciju o realizaciji Strategije razvoja omladinske politike vijećnik **Igor Hinger** (HDZ BiH), temeljem vlastitog iskustva kroz kontinuirani rad s mladima, iznio je opažanje da mladi prelako odustaju tek što se suoče s prvim banalnim problemom u bilo kojoj aktivnosti, te smatra da ih je potrebno službeno okupiti u organizaciji resorne općinske službe, s njima razgovarati, pružiti im savjete i potporu da bi se osjetili uključenima i uvažanima.

U Informaciji o realizaciji Strategije razvoja kulture, turizma i sporta uočen je nerazmjer kod utroška sredstava za kulturu u odnosu na turizam i sport, pri čemu je potencirano da brojke govore o davanjima za plaće i doprinose uposlenika Centra za kulturu umjesto za kulturne projekte. Podcrtno je da površ svega većinu projekata iz oblasti kulture osmišljavaju i realiziraju nevladine organizacije i da je 230 tisuća KM jednostavno neopravdan trošak koji se knjiži na kulturu, dok je sportu odnosno aktivnim i uspješnim klubovima namijenjeno tek 54 tisuće KM potpore. No, diskutanti su ispucali svoje primjedbe i nastavlja se po starom.

Informacija o stanju zaposlenosti na području općine Vareš i nezaposlenima koji se vode na evidenciji Ureda za zapošljavanje u Varešu ponudila je presjek stanja prema kojemu, na osnovi podataka iz Porezne uprave – ispostava Vareš, trenutni broj

zaposlenih radnika i vlasnika u Varešu iznosi 1.672. Lani je zaposlenih bilo 1.560, što govori o izvjesnom porastu.

U javnom sektoru lokalne ustanove imaju ovakav broj uposlenika: Dom zdravlja (67), Općina Vareš (62), Javno komunalno poduzeće (34), Vareš-stan (10), Dječji vrtić (10), Centar za kulturu i edukaciju (9), Opća biblioteka (6) itd. Osnovna škola Vareš zapošljava 57 osoba, a mještovita srednja škola "Nordbat-2" ima 42 uposlenika. Škola u Vareš Majdanu zacijelo nije dostavila podatke na traženje općinske službe, kao i još neki subjekti.

Od državnih i drugih javnih poduzeća koja u Varešu imaju ispostave najviše zaposlenih broji PJ Šumarija (142), zatim BH Pošta (12), poslovne jedinice dviju Elektroprivreda (11+2).

U privatnom sektoru Alma Ras ima 76 zaposlenih u Varešu, dok Ljaljić-turs zapošljava 56 radnika, ističući da je 14 njih s područja općine Vareš. SeanTech Bosnia zapošljava 36 radnika. Među jačim firmama lokalnih poduzetnika su: MPM s 29 zaposlenih, Timpex sa 16 i Profi-tex s 15 uposlenika itd. Registrirano je 27 poljoprivrednih djelatnosti, što u osnovnom što u dopunskom zanimanju.

Za kraj pregleda treba izdvojiti tvrtku ALS BH (djelatnost: laboratorijska ispitivanja u oblasti rudarstva) koja ima 44 zaposlena, od čega čak 32 žene, te kompaniju DPM metali u kojoj je brojka zaposlenih narasla na 548, od čega je 115 uposlenica. Osvrnuvši se na kompaniju kao trenutno najvećeg poslodavca u Varešu vijećnici su donesenim zaključkom odlučili zatražiti i precizan podatak koliko je uposlenih s područja općine Vareš, o čemu je još Adriatic Metals BH često iznosio samohvalu, ali rijetko je to brojkom potkrjepljivao.

Što se tiče nezaposlenih, službena evidencija kaže da ih ima 587 od čega je na vrhu piramide 7 magistara i 28 osoba s visokom stručnom spremom, onih sa srednjom je 162, KV radnika 205, a na drugom kraju su 172 NK radnika. Vijećnik Barkić kazao je da mu nije jasno kako se nitko od tih 172 ne javlja na natječaj JKP-a za posao održavanja ulica, smatrajući da bi trebalo otpustiti s Biroa sve one koji traže posao a ustvari ne žele raditi.

Informacija o rekonstrukciji i izgradnji regionalnih puteva na području općine Vareš kaže da je ukupna dužina puteva ove kategorije oko 81 km, od čega je 57 km asfaltirano, a 24 i dalje pod makadamom. Vijećnik Dodik dobro je primijetio da se kantonalne vlasti umjesto polaganja asfalta svjesno drže politike održavanja makadama, na što se godišnje daju enormna sredstva uz pogodovanje izvođačima bliskim vlasti, a rezultati tih izdvajanja uopće se ne vide.

Mala digresija: u našem analitičkom tekstu na pet stranica u "Bobovcu" broj 343 (srpanj 2023.) iznijeli smo sveobuhvatne i vrlo indikativne pokazatelje po pitanju mreže regionalnih cesta na području općine Vareš i kantonalnog nemara, ne samo zbog javnosti nego da budu iskoristivi i lokalnom predstavničkom tijelu odnosno izvršnoj vlasti. I danas su jednako aktualni.

Iako svjesni da su općenito bez utjecaja na Kantonalnu direkciju za ceste i na činjenicu da se radove na vareškom području kao po pravilu ostavlja za kraj sezone, kad se kod prećih općina završi, vijećnici su odlučili zatražiti barem to da se bez daljnog odgađanja uvede izvođače na dionice za koje su već potpisani ugovori: dionica na relaciji Breza-Vareš vrijednosti 480 tisuća KM i na potezu Vareš-Pogar u vrijednosti 440 tisuća KM. **B**

Proizvodnja i trgovina
modnih tkanina i
modne konfekcije

71330 Vareš | ul. Zvijezda 25 (poslovna zgrada Bobovac)
tel./fax: 032 849 300 | e-mail: info@profitex.ba
www.profitex.ba

Donacija – Za pučku kuhinju u Varešu od dr. Krešimira Mlivočiča – 100 eura.

Molitveni pohod na Bobovac

Dana 25. listopada 2025. godine održan je 24. molitveni pohod i 22. hodočaske pripadnika oružanih i redarstvenih snaga na kraljevski grad Bobovac gdje je služena misa za domovinu – Bosnu i Hercegovinu. Misno slavlje predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. Tomo Vukšić uz koncelebraciju mnogobrojnih svećenika te u homiliji poručio:

"Posvema smo svjesni da je ljudski život na zemlji razdoblje hodočasničkoga prolaza kroz zemaljsku domovinu i da završava izlaskom. Jasno nam je da nemamo ovdje trajna grada, nego onaj budući tražimo. Zajedno sa svim drugim ljudima mi smo tako stranci i pridošlice na zemlji. Stoga kao vjernici čeznemo za boljom domovinom, to jest nebeskom. Pri tomu, zemaljska domovina, njezini ljudi i druga Božja stvorenja su mjesta ispita i dokaza koliko iskreno i predano čeznemo za nebeskom domovinom", naglasio je mons. Vukšić

Na kraju je pozvao hodočasnike da izgovore najstariju poznatu molitvu Crkve za sve koji u Domovini žive ili u njoj obnašaju vlast, a koju je još u prvom stoljeću napisao papa Klement I. "Gospodine, daj (onima koji obnašaju vlast) zdravlja, mira, sloge, ustrajnosti, da mogu bez zapreke izvršavati vlast, koja im je povjerena. Ti, Gospodine, nebeski kralju vjekova, daješ ljudskoj djeci slavu, čast i moć na zemlji. Stoga, Gospodine, upravljaj njihovim odlukama, da čine što je dobro i što se Tebi sviđa te tako uzmognu pobožno, mirno i blago izvršavati vlast koju si im Ti povjerio da budu dostojni Tvoga milosrđa."

Pored vjernika na Bobovcu su se okupili i brojni politički predstavnici: predsjednica Federacije BiH Lidija Bradara,

veleposlanik Republike Hrvatske u BiH Ivan Sabolić, predsjednik Hrvatskog narodnog sabora i HDZ-a BiH Dragan Čović, zamjenik ministra obrane BiH Slaven Galić, zamjenik načelnika Zajedničkog stožera OS BiH general-bojnik Tomo Kolenda i drugi.

Misno slavlje s ruševina Bobovca prenosio je uživo Hrvatski radio "Bobovac" Vareš, a signal su preuzeli Radio "Marija" i Radio Herceg-Bosne.

Spomendan u bazilici Aracoeli

Likovna rekonstrukcija: rimski Kapitol i bazilika Aracoeli (lijevo)

Nakon što je za našeg prošlogodišnjeg reporterskog pohoda Rimu i počivalištu bosanske kraljice Katarine Kosače Kotromanić gvardijan samostana i upravitelj franjevačkog papinskog sveučilišta "Antonianum" u Rimu fra Miljenko Šteko utemeljio obilježavanje dana kraljičine smrti, u bazilici Santa Maria in Aracoeli služena je svečana misa i ove godine 25. listopada, izvijestili su katolički mediji. Predvodio ju je i ovoga puta fra Miljenko, uz koncelebraciju dvanaestorice svećenika i prisutnost brojnih hodočasnika iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Austrije i Njemačke.

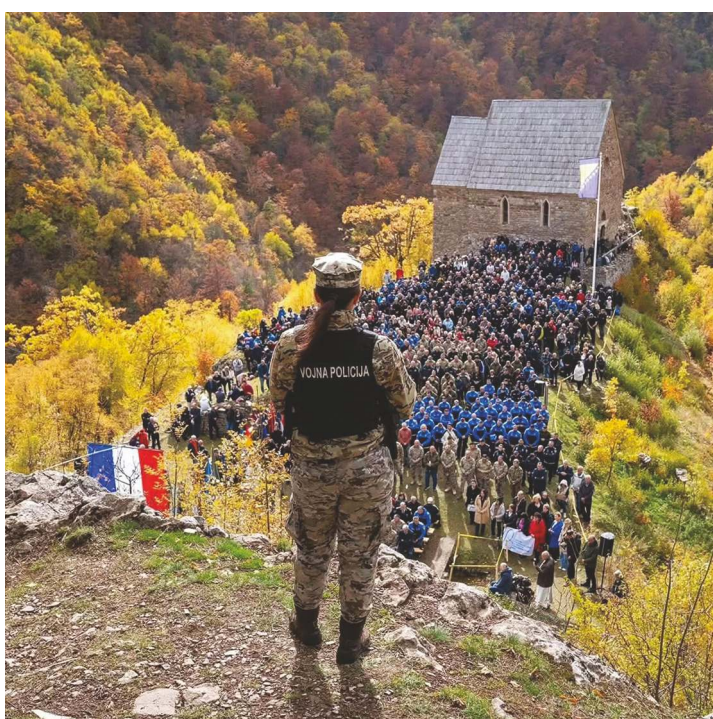
Fra Miljenko je u propovijedi istaknuo da Katarina nije bila samo povijesna ličnost nego simbol vjere, žrtve i dostojanstva.

"Premda je umrla u progonstvu, u Rimu (1478.), ostala je vjerna svom narodu i Bogu. I kad je postala kraljica bez kraljevstva, majka bez djece i žena bez doma, nikada nije izgubila vjeru", podcrtao je gvardijan dodavši da njezin grob na posebnom mjestu u bazilici Aracoeli svjedoči o unutarnjoj veličini žene koja je izgubila sve osim duše.

U okviru ovog obilježavanja postavljena je i nova ploča s prijevodom izvornog glagoljskog natpisa s kraljičina groba, čime se nastoji dodatno očuvati sjećanje na njezinu baštinu i podrijetlo.

"Katarina je izgubila kraljevstvo, ali je stekla nebo. A tko nebo pronade u progonstvu, taj više nikada nije izgubljen", poručio je fra Miljenko u završetku mise, prenosi KTA.

Pripremio **M. M.**

Okupljeni na misi za domovinu kod bobovačke kapele (2025.)

Sjećanje na stradanje

Drugoga studenog, koji se u katoličkom kalendaru obilježava kao Dušni dan, u Varešu je ujedno obilježeno sjećanje na tragediju vareških Hrvata i pad grada toga dana 1993. godine. Predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata, te hrvatskih političkih stranaka najprije su, kao i svakog 2. studenog, obišli spomen obilježja na Kopijarima, u Borovici, na Pogari, a ovoga puta i na Strici gdje je u groblje postavljeno zajedničko spomen-obilježje za tri poginula branitelja sa Strice i Zarudja.

Kod središnjeg spomen-obilježja u dvorištu župne crkve predvečer je služena misa zadušnica za svih 125 hrvatskih žrtava u posljednjem ratu. Nakon mise vijence su položili i svijeće upalili predstavnici vareške udruge poginulih i nestalih zajedno s udruhom nositelja ratnih odličja HVO-a, zatim su pristupili predstavnici općinskog odbora HDZ-a BiH i HDS-a, predstavnici hrvatske komponente OS BiH, izaslanstvo kompanije DPM metali (jedan od direktora Paul Smallbone, osobno), a vijenac je položen i u ime općinskog načelnika Zdravka Maroševića. Potom je izmolojeno opijelo koje je predvodio župnik fra Leon Pendić, a odmah zatim u prepunoj vareškoj staroj crkvi održana je komemoracija na kojoj su Miroslav Pejčinović i Dražana Klarić pročitati svjedočanstva iz ratnih dnevnika vareških fratara te objavljenih publikacija o stradanju hrvatskog naroda u Varešu i zločinima koji su pritom počinjeni. Turobna prisjećanja na momente su bila razgaljena duhovnim i drugim prigodnim melodijama.

Dan sjećanja obilježen je također 8. studenog ceremonijom i misom na groblju Višnjici.

Za kraj prenosimo poruke iz župnikove propovijedi na misi zadušnici 2. studenog.

"Večeras stojimo pred križem Gospodnjim – znakom patnje, ali i znakom nade. U tom križu prepoznajemo i svoju bol, bol izgubljenih domova, opustošenih sela, razrušenih crkava i obitelji koje su morale otići. Još više boli činjenica da za to nitko nije odgovarao, da pravda ovoga svijeta nije rekla svoju riječ. Ali mi znamo da postoji pravda koja ne zastarijeva. Bog nije zaboravio ni suzu ni uzdah svakog nevinog čovjeka.

Danas, dok palimo svijeće i polažemo vijence, ne činimo to samo iz tuge, nego i iz zahvalnosti. Zahvalnosti Bogu što smo, unatoč svemu, ostali ovdje, u svome Varešu, gdje su naši korijeni, naše crkve i naši grobovi. Možda bi neki željeli da nas ovdje više nema, ali dok ima ijednog srca koje vjeruje u Boga, koje ljubi svoj rod i poštuje druge – Vareš će živjeti.

Stoga, neka ova obljetnica ne bude samo sjećanje na smrt, nego i svjedočanstvo života. Neka nam naši mučenici budu nadahnuće da ne posustanemo u dobru, da učimo svoju djecu istini i da ih odgajamo u vjeri i poštenju. Molimo Gospodina da podari vječni mir svim poginulim i nestalim. Molimo da izliječi rane onih koji još nose ožiljke boli i prognanstva. Molimo i za one koji su činili nepravdu – da im Bog prosvijetli savjest. I molimo da Vareš bude mjesto gdje će ljudi, bez obzira na narodnost i vjeru, živjeti u poštovanju i miru."

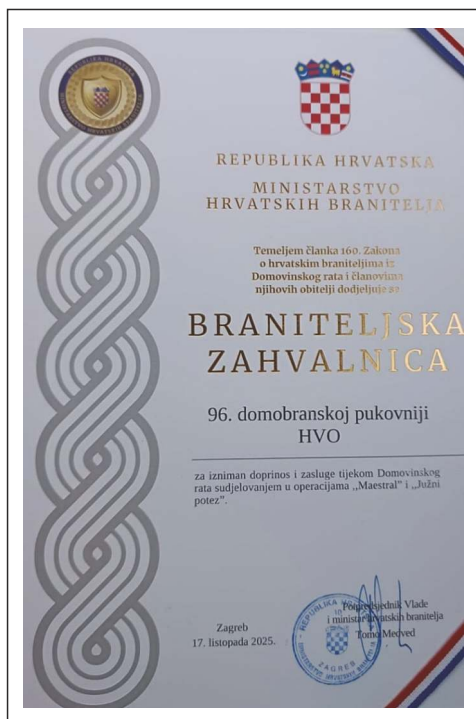
M. Marijanović **B**

ZAHVALNICA 96. PUKOVNIJI

Sjećanje na bitke vareškoga HVO-a

Na obilježavanju 30. obljetnice vojnih operacija Hrvatskih snaga (HV i HVO) "Maestral" i "Južni potez", u kojima su Hrvatske snage ovladale gradovima Glamoč, Grahovo, Šipovo, Jajce, Drvar i Mrkonjić Grad, dana 17. listopada 2025. godine u Vitezu ministar za branitelje Republike Hrvatske i zamjenik premijera Vlade RH Tomo Medved uručio je Braniteljsku zahvalnicu 96. domobranskoj pukovnici "Bobovac" Vareš, za cjelokupan doprinos u ovim operacijama.

Imajući u vidu značaj operacija "Maestral" i "Južni potez", kao ključnih za uspostavu mira u Bosni i Hercegovini, ova zahvalnica je na čast svim pripadnicima 96. domobranske pukovnije kao i njihovim obiteljima. Sudjelujući na bojišnicama diljem domovine, počevši od Jajca i Travnika u početku rata, preko Kupresa i Cincara do završnih operacija na sjeverozapadu BiH ujesen 1995., pripadnici vareške pukovnije HVO-a stekli su reputaciju čestitih i pouzdanih vojnika, ističući se zavidnom sposobnošću snalaženja u složenim terenskim uvjetima, što je svakako odraz iskustava stečenih u obrani enklave Daštansko, Pržići i Višnjici uključujući kontrolu nad najvišim vijencem u Zvijezdi.

Za svoj su specifičan doprinos Hrvatskim snagama vareški bojovnici dobili cijeli niz pohvala već u ono vrijeme, što smo zabilježili u listu *Bobovac* broj 9 (pronaći tekst "Postrojba za uzor").

No, da ni ova, dosad najveća zahvalnica a u povodu 30. obljetnice spomenutih vojnih operacija, nije dodijeljena tek reda radi posvjedočit ćemo prenoseći fragment iz teksta Tvrtka Gavranca, u kome on u svom

stilu opisuje "Povratak ratnika" u *Bobovcu* od prije točno 30 godina, nakon jednoga ratnog podviga vareških bojovnika u rujnu 1995.

"Ovoliko skromnosti niti nađoh u knjigama niti u životu. Dvadesetdevetorici nije bilo lako zarobiti i razoružati čak 86 onih, i to nakon razmjene vatre. No, zapovjednik vareške satnije ih vojnički nadmudri. Nakon oštrog kreševa, kaza im da nemaju kud i ne kaza im pravi broj bojovnika s koliko zapovijeda. Što se sve moglo dogoditi da mu ne povjerovala nek stoji za neku drugu prigodu. Pozamašnu svotu deviza onim razoružanim i zarobljenim pronašla je tek vojna policija kojoj su bojovnici predali zarobljenike. Po meni je ovo veća pobjeda od zarobljavanja. Čudoredna. Samo naoružanje oduzeti. Slušam stasitog časnika kako pripovijeda na dočeku u skromnoj sali кафеа '96' na Daštanskom, slušam glazbu Napretkova tamburaškog orkestra i topim se od miline, no ne znam da li više od njegove priče ili od hrvatske pjesme.

A kada prođe sve ovo i domaja slobodna bude, javit će se kao i poslije svakoga rata i pisati i govoriti koji ništa ne vidješe i ne čuše, a sve znaju i sve kako nije bilo – štociu na radost, istini na žalost", završio je pok. Tvrtko proročki mudro. Zato je ovaj komad kvalitetnog papira sa zlatotiskom važan, ponajvećma zbog sjećanja i podsjećanja na ono kako je uistinu bilo.

M. Marijanović **B**

Poput laste, naš se putopisac s dolaskom studenog (naravno, samo nakratko) otisnuo u toplije krajeve i javlja se da obavijesti kako je s druge strane Mediterana, tamo gdje je na horizontu samo titravi pijesak, a snijeg bajkovit pojam. Imamo dojavu o tome je li Crveno more za kupanja u ovo doba godine, a bio je naravno i u Luxoru te na koncu zaplovio Nilom. Dakle: Pavić u Egiptu.

Na obalama mističnog Nila

Piše **Bojan Pavić**

Na sjeveru afričkog kontinenta smjestila se najveća pustinja na svijetu, Sahara. Okrutna, vrela, negostoljubiva i teško pristupačna ne nudi Bog zna kakve uvjete za razvoj života. Naselja i civilizacije su nastajale uglavnom na njenim mediteranskim i atlantskim obalama i u dolini rijeke Nil. A baš je dolina Nila podarila jednu od najdugovječnijih, najmisterioznijih i najvažnijih civilizacija u povijesti čovječanstva, Drevni Egipat. Tako su najpoznatiji hramovi i grobnice egipatskih bogova i vladara građeni u gornjem toku rijeke Nil, u nekadašnjem staroegipatskom gradu Thebi, danas poznatijem kao Luxor.

Današnja država Egipat je zbog svoje raznolike ponude svjetski poznata turistička destinacija. Mogućnost kombiniranja posjeta nevjerojatnim dovezima graditelja Drevnog Egipta, čije umijeće stoljećima oduševljava putnike i posjetitelje, uz odmor na sunčanim plažama toplog Crvenog mora privlači veliki broj turista. Osim ponude koju ova zemlja ima, meni je jak vjetar u leđa dala i činjenica da za samo četiri sata leta mogu pobjeći od europske zime, te kape i rukavice zamijeniti kupaćim rekvizitima i uživati u suncu i moru.

Smjestio sam u Hurghadi, najvećem egipatskom ljetovalištu na obalama Crvenog mora. Sam grad Hurghada ima tek nekolicinu spomenika vrijednih obilaska. Nedavno izgrađena džamija Al Mina sa svojih osam tisuća kvadratnih metara i dva visoka minareta dominira panoramom grada. U gradu je moguće posjetiti egipatski muzej, akvarij i, kao valjda u svakom arapskom gradu, šareni i ponudom bogati bazar. Dva povijesno najvrjednija "ekspozata" ipak nisu u gradu. Na sjevernim rubovima grada nalazi se crkva koptskog sveca Šenode od Atripe, dok se do koptskog samostana svetog Antuna Pustinjaka mora na put od nekih tristotinjak kilometara na sjever. No, većina turista u Hurghadu ipak dolazi radi izležavanja na suncem okupanim hotelskim plažama duž crvenomorske obale.

Moj plan za bježanje od hladnog i kišnog europskog vremena je bio uspješan. Njemačku sam napustio s temperaturom u minusu, a na egipatskom tlu me dočekalo čak trideset stupnjeva iznad nule. Mislio sam da će se čitavo osoblje zračne luke čuditi ludaku s debelom jaknom, no s obzirom da nisam jedini a ni prvi europski turist u mjesecu studenom u Egiptu, čudni pogledi su izostali. No, ekipa mladih Egipćana zadužena za moj prijevoz se ipak nije mogla načuditi da sam odbio cigaretu dok čekamo da se svi putnici skupe. Nekoliko puta su nudili, ja isto toliko puta odbijao, a oni se iznova čudili. A jedan od mojih novih poznanika mi je objasnio da je kod njih pušenje dokaz zrelosti i muškosti, a i vrijeme brže prođe. Ipak me nije pokolebao.

Dolazak u hotel, prijavu i raspremanje stvari obavio sam takvom brzinom da sam sigurno oborio neki rekord i istom takvom brzinom se uputio direktno na plažu. A tamo me dočekao šok. U zimskim mjesecima Crveno more ima veliku oseku, pa da bih uopće zapliva u moru morao sam preći nekoliko stotina metara od moje ležaljke do dubokog mora. Dok koračam prema dubini razmišljam o Mojsiju. Da bi izbavio Izraelce iz egipatskog sužanjstva mogao je sačekati zimske mjesece i sa svojim narodom prehodati do Sinaja na drugoj strani, možda bi eventualno morali malo plivati, ali on se ipak odlučio da podijeli vode Crvenog mora, što priču istini za volju čini dosta upečatljivijom.

Uklesano u kamen za vijeke vjekova

Na moju sreću u hotelu postoje ponude jednodневnih izleta na obližnje otoke, a tamo nema oseke i uživanje u moru nalikuje onome na Jadranu ili Sredozemlju. A u hotelu postoje i ponude za posjet Luxoru, uz piramide s platoa Gize vjerojatno najboljem mjestu za upoznavanje s ostavštinom Drevnog Egipta. Blizina Luxora je bila i jedan od jačih aduta zašto sam se odlučio baš za Hurghadu.

Izlet u Luxor podrazumijeva i rano ustajanje te vožnju na Crvene planine gdje se pravi prva stanka i uživa u izlasku sunca. Za vrijeme sunčeva izlaska obzorom dominira crvena boja, a osim neba crvenkasto je i tlo, što je jedna od teorija o tome kako je Crveno more dobilo ime. Ipak je vjerojatnija teorija o cvjetanju jedne vrste algi koje u određeno doba godine moru daju uistinu crvenu boju.

Nakon par sati vožnje planinskim platoom pred nama se otvorila plodna dolina veličanstvenog Nila i nepregledno žutilo saharske pustinje zamijenila su gusto zbijena naselja i veliki zasadi raznih žitarica. Nil je ovim ljudima uistinu izvor života.

Prva stanica u obilasku su ruševine staroegipatskih hramova, te na ulazu nas dočekuje naš vodič kroz hramove, ali i kroz cijeli Luxor. Ahmed je umirovljeni arheolog i profesor povijesti umjetnosti, a svoje umirovljeničke dane, kako sam kaže, provodi još uvijek prenoseći znanje na mlađe generacije. Pa vjerojatno ni dnevnicu vodiča nije zanemariva. Bilo kako bilo Ahmed je odličan i stručan vodič, te nam čak tumači hijeroglifske zapise i crteže na zidovima hrama.

Zidovi hramova su sačinjeni od ogromnih kamenih blokova i svako malo se pojavi neka nova teorija o tome kako su stari Egipćani podizali tako impozantne građevine. Da bi nas oslobodio raznih teorija zavjere Ahmed nas je okupio oko sebe i na crtežima pokazao načine gradnje i alate koje su koristili drevni građevinari. Objašnjenje uistinu ima smisla, ali svejedno je intrigantno gledati tako masivne kamene gromade, a ne pomisliti da su imali neku nadnaravnu moć ili izvanzemaljsku pomoć.

Napuštamo hram Karnak i cestom uz Nil, kojom su nekad koračali faraoni, odlazimo do muzeja papirusa. Koliko god staroegipatsko građevinsko umijeće izgledalo nevjerovatno, isto toliko je fascinantno i postupak dobivanja papirusa. Povijest nas uči da su čak u trećem mileniju prije Krista Egipćani ovladali tehnikom dobivanja papirusa. Iz biljke papirus uspjeli su dobiti materijal na kojem su mogli zapisivati sve što im je bilo potrebno. U muzeju kustosi pokazu na koji način se od tek ubrane biljke dobije čista stranica za pisanje, i to iz današnje perspektive izgleda možda jednostavno, ali vratiti se pet tisuća godina unazad i napraviti taj postupak... to me opet tjera na razmišljanje o izvanzemalcima. Svemirci naravno nemaju nikakve veze s tim postupkom, ali selektivno, pažljivo i dugi niz godina skupljano znanje na dvorovima i među faraonovim učenjacima urodilo je plodom i uvelike promijenilo tadašnji svijet. Današnji Egipćani za razliku od onih iz vremena faraona više ne prave ugovore i ne pišu zakone na papirusu, ali rado na njemu crtaju razne motive, te je umjetničko djelo na papirusu postalo vrijedan suvenir iz Luxora.

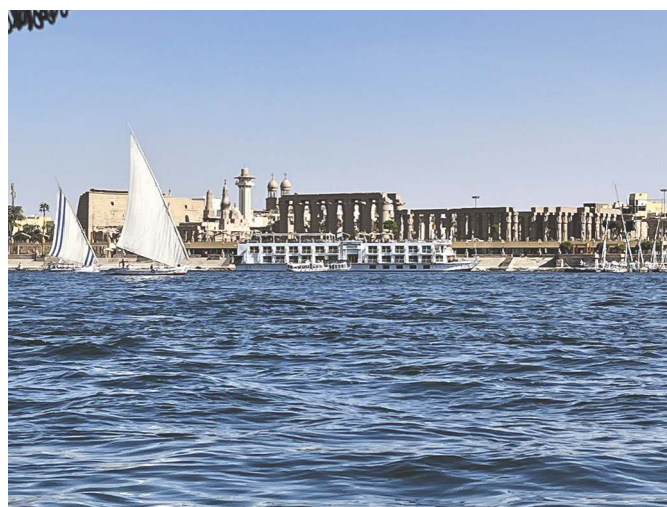
U neposrednoj blizini grada nalazi se i Dolina kraljeva. Dolina je veliki kompleks faraonskih nekropola od čak 63 grobnice. Tek nekolicina grobnica je otvorena za posjetitelje. Sve grobnice, osim jedne, opljačkane su još u neka davna vremena, pa su crteži na zidovima, kameni sarkofazi i skulpture preostali kao najvrjedniji eksponati u grobnicama. No, jedna grobnica je ostala netaknuta, ona faraona Tutankamona. Vjerojatno bi i njegova grobnica bila rasturena i opljačkana, da nije ostala stoljećima skrivena.

Tutankamon u povijest nije ušao kao veliki faraon, na vlast je došao kao dječak i nije imao stvarnu vlast, a na vlasti se nije dugo ni zadržao te je umro kao osamnaestogodišnjak. Ipak je imao barem tu sreću da ga njegova netaknuta grobnica zlatnim slovima upiše u povijest. A zlatne su bile i relikvije iz grobnice, pa čak i njegov sarkofag od 110 kg čistog zlata.

Međutim... gdje je zlato, tu je i prokletstvo. Osim poznate Tutankamonove grobnice koju su otkrili 1922. godine, tako je danas poznato i Tutankamenovo prokletstvo. Cijeli tim arheologa će ubrzo nakon otvaranja grobnice umrijeti, a životom je platio čak i kanarinac, kućni ljubimac glavnog istraživača Howarda Cartera. On se našao na meniju egipatske kobre, koja je inače simbol faraona, što su mnogi protumačili kao upozorenje da se grobnica ne otvara, ali uzalud.

Nažalost, ovdje ne završavaju tragični događaji vezani za Dolinu. Nekada se iz Doline kraljeva tunelima moglo doći na drugu stranu planine i ući u hram kraljice Hatshepsut, no nakon terorističkog napada 1997. godine u tunelima hrama, oni su iz sigurnosnih razloga zatvoreni.

Posljednja od atrakcija u posjetu Luxoru bila je plovidba Nilom u felukama, malenim čamcima s velikim trokutastim jedrom. Na ulazak u čamac pristao sam tek nakon što me je Ahmed uvjerio da iz duboke rijeke Nil neće iskočiti krokodil i umjesto vola pečenog, kao ono u pjesmi, pojesti mene termički neobrađenog. Da se to neće dogoditi Ahmed je imao čvrst dokaz. Još šezdesetih godina prošlog stoljeća Sovjeti i Egipćani su na jugu Egipta u gradu Asuanu izgradili veliku branu na Nilu koja je za krokodile, ali i ostale stanovnike Nila nepremostiva prepreka.

Pogled na Luxor s Nila

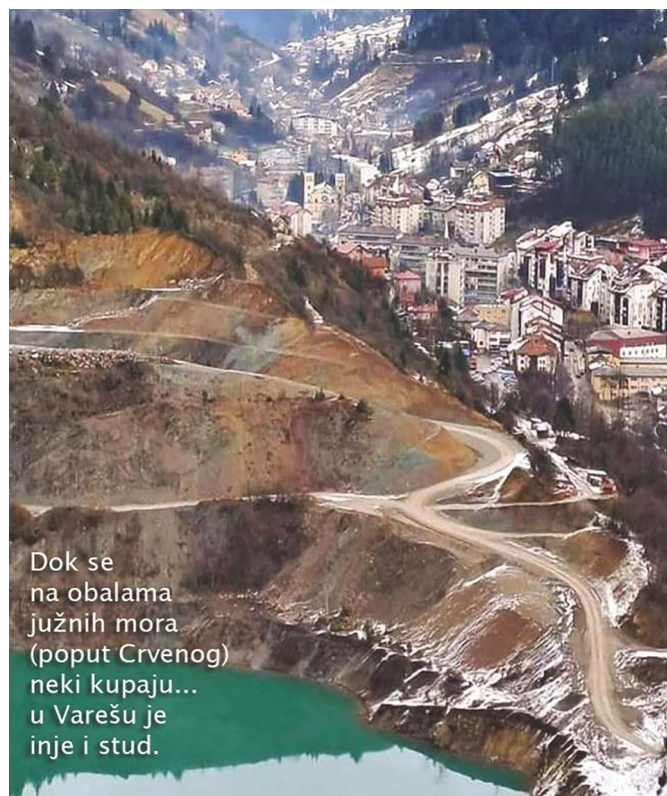
Osim što je siguran od opasnih životinja, Nil je po Ahmedovim riječima čist i nezagađen, barem u svom gornjem toku. Da bi nas uvjerio u to, zagrabio je čašu vode iz rijeke i popio. Nama Europljanima to nije preporučio, jer bi moglo ipak naškoditi našim osjetljivim želucima i upropastiti nam godišnji odmor. Iako volim isprobavati razne specijalitete na putovanjima, s vodom sam ipak oprezniji, pa sam se odlučio za čaj kojeg na čamcu ima u dovoljnim količinama i uz preslatki voćni napitak uživao u pogledu na grad.

Očaravajući staroegipatski spomenici, plovidba mističnim Nilom, negostoljubiva ali i zanosna Sahara, uživanje na suncem okupanim plažama tijekom cijele godine, ronjenje među šarenilom Crvenog mora, bogati arapski bazari, još bogatija arapska kuhinja i još mnogo toga razlogom su da Egiptu ne kažem zbogom nego doviđenja.

B

U OBJEKTIVU

Foto M. M.

Dok se
na obalama
južnih mora
(poput Crvenog)
neki kupaju...
u Varešu je
inje i stud.

Dvije autorice naukovnih knjiga

Željko Ivanković

Na našim smo stranicama predstavljali nebrojene vareške autore s čvrstim uvjerenjem kako je važno znati svakog vareškog čovjeka koji je u svome intelektualnom angažmanu ostavio iza sebe vrijedan pisani trag. Rijetko smo, međutim, imali priliku dodirnuti se udžbeničko-priručničke literature. A kad jesmo, onda je to bilo bavljenje jednim segmentom ukupnog djela fra Ignacija Gavrana, koji je bio najeklatantniji primjer, uza sve drugo što je pisao, pisca tzv. "naukovnih knjiga". Udžbeničku i priručničku literaturu imenovali smo onako kako taj tip knjiga imenuje fra Grgo Martić – naukovne knjige.

Nećemo podsjećati na knjige brojnih autora koji su pisali djela namijenjena ponajprije srednjoškolcima i studentima, ali ćemo ukazati, uz fra Ignacija Gavrana koji je pisao knjige različitih studijskih profila (povijest umjetnosti, logika, psihologija), i na vrijedan opus Bore Stjepanovića, našeg uglednog glumca, sveučilišnog profesora i pedagoga i njegove knjige vezane za studij dramskih umjetnosti, napose knjige posvećene problemima audicije i glume.

Ovaj put, međutim, govorimo o mlađim autorima, točnije dvjema autoricama, čime ćemo pokazati kako Vareš ne prestaje široj zajednici davati autore "naukovnih knjiga", nego u taj svijet uvodi i autorice, žene-autore.

Premda mlađa, prva je od njih dvije po vremenu objavljivanja knjige **Anela Hasanagić** (rođena Karamehić, Vareš, 31. 5. 1979.), danas profesorica na psihološkoj skupini predmeta na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici. Naporedo sa svojim pedagoškim i

Anela Hasanagić

znanstvenim aktivitetom, objavljivala je stručne radove i knjige zahvaljujući kojima je i napredovala u *naučnim i stručnim zvanjima* i akademskim titulama.

Ovdje ukazujemo na dvije dosad objavljene autorske knjige doktorice znanosti Anele Hasanagić: *Psihološke osnove pripreme*

Erna Lučić

djece za školu (2015.); *Priručnik za studente o korištenju SPSS programa namijenjenog za statističke obrade podataka* (2019.), te na tri knjige u koautorstvu (s Dijanom Sulejmanović) *Psiho-logija akademske motivacije* (2021.); (s troje koautora) *Priručnik instrumentariju procjene spremnosti djece za polazak u školu* (2021.) i (s Mersihom Jusić) *Psihologijski priručnik za imame* (2023.).

Erna Lučić (rođena Babić) doktorica je znanosti i trenutno je voditeljica odsjeka Studija socijalnog rada u Tuzli, a angažirana je i kao nastavnica na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Mostaru. Njezino znanstveno područje je socijalni rad i socijalna politika. I premda je, kao i cijeli niz Varešana, rođena u Sarajevu (28. 2. 1969.) Varešanka je po svemu ostalome. Radi na Odsjeku za socijalni rad Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli na kojemu je zahvaljujući svome pedagoškom i znanstvenom radu napredovala u *naučnim i stručnim zvanjima* i akademskim titulama.

Uz brojne znanstvene i stručne radove objavljivane samostalno ili u koautorstvu, objavila je i knjige *Osnove socijalnog rada u školi* (2019.) te u koautorstvu (Sarić, Lučić, Selimović, Imam) *Socijalna gerontologija* (2016.) i s Arnelom Osmanović knjigu *Profesionalni stres i sindrom sagorijevanja profesionalnih pomagača u djelatnosti socijalnog rada* (2024.).

Ukazujući na ove dvije dame, vareškog porijekla, u akademskom svijetu BiH, iznova ukazujemo na Vareš kao sredinu bogate kulturne i spisateljske tradicije, koja, premda u bitno promijenjenim gospodarskim okolnostima, nastavlja obogaćivati širu društvenu zajednicu.

B

UZ NAGRADU IVANKOVIĆU

Koliko (ne) znamo o Nikoli Šopu

U okviru ovogodišnjih "Šopovih dana na Plivi" nagrada "Nikola Šop" uručena je nedavno našem književniku Željku Ivankoviću za zbirku poezije "Maslači plaču na kiši". Ova je nagrada utemeljena prije dvije godine, a iza njene dodjele stoji HKD Napredak, podružnica Jajce. Novinarica Maja Nikolić za tuzlanski portal "Hrvatski glasnik" pitala je Ivankovića o samoj nagradi i o liku pjesnika Šopa čije ime nagrada nosi, a iz njegovih odgovora izdvajamo:

"Šop je jedan od najznačajnijih pjesnika našega jezika. Ali, nažalost, kao i mnogo toga drugoga, premalo je i znan i čitan. Nama, ljudima od pera, nije teško vrijednost Šopova djela i znati i prepoznati, pa i cijeliti. No, nije Šop samo pjesnik. On je osobita književna pojava naših prostora. Otuda i dobiti nagradu koja nosi njegovo ime znači veliku čast i priznanje, pa još u njegovu gradu i od tako reprezentativnog žirija...

Mnogo toga određuje nagradu, a ponajviše, svakako, ime nagrade. Dobivao sam nagrade i za prozu i za esej, za dramu i dječju književnost, nagrade koje nose imena takvih pisaca kao što su Gjalski ili Šimić, ali ova nagrada za poeziju došla je kao kruna na sve to. Ipak sam ja ponajprije – pjesnik, a knjiga *Maslači plaču na*

kiši doista je u mome opusu iznimna, meni osobito važna i neovisno o nagradi i prije bilo koje pomisli na nagradu. S nagradom se na nju, iskreno se nadam, svrnula i malo veća pozornost...

U vulgarno-materijalističkom svijetu u kojemu živimo, sigurno još ni tri četvrtine ljudi u našoj zemlji ne zna da je lik Nikole Šopa na novčanici od 100 KM, a i oni koji to znaju ne znaju ni tko je Šop ni otkud njegov lik na novčanici... A da o Šopu i njegovu djelu i ne govorimo.

Djelo Nikole Šopa nije dovoljno poznato već i zbog Šopova tiha življenja na marginama književnog života, ali od samoga svog ulaska u književnost čitam Šopa, njegovu poeziju, poetske drame, priče, njegove latinske prijevode... Otkrivam ga sa svakim novim čitanjem. Dakako, kao i druge vrijedne pisce. I pisao sam i pišem o Šopovu djelu, pa evo i sad kad se, ove jeseni, službeno obilježava 800. obljetnica *Pjesme stvorova* Franje Asiškog, ovaj put u duhu te velike i važne obljetnice prve objavljene pjesme na narodnom, talijanskom jeziku. Šopovo djelo je tu itekako korespondentno.

Pisce poput Šopa trebalo bi snažnije zastupiti u svim segmentima kulture, dakako i obrazovanja. Ali, kome to reći? Ministrima ili političkim čelnicima? Onima koji su kupovali svoje diplome? Onima koji i ne znaju tko su pisci s novčanica koje u izobilju primaju za svoj nerad, a kamoli da su ih ikad čitali!?"

R. R. B

Robert Franjić, fitness trener

Treniranje uz prijateljsko ozračje

Vareš kao mala i nepostojana sredina nije baš saveznikom kad se netko odvaži pokrenuti samostalnu djelatnost, pogotovu neku koja nije gradu neophodna. U prilog tome govori činjenica da je ranijih godina bilo par pokušaja na planu fitnesa (s teretanom ili zumbom, npr.), ali su bili kratkog daha. Jednog mladića, međutim, to nije obeshrabilo. S vlastitom vizijom pokrenuo je fitnes centar i uspio se ne samo održati, nego i postići da stalno pristižu novi članovi. Stoga saznajmo više o Robertu Franjiću, vlasniku i voditelju fitnes centra "Sportiva" u Varešu

■ **Počnimo od kratkog predstavljanja i profesionalnog razvoja koji je prethodio osnivanju "Sportive".**

– Zovem se Robert Franjić, magistar sam kineziologije i fizioterapeut. Nakon osnovne škole u Varešu, školovanje sam nastavio u Katoličkom školskom centru u Sarajevu, gdje sam stekao zvanje fizioterapeuta. Želja za dodatnim znanjem odvela me na Kineziološki fakultet u Mostaru, koji mi je otvorio mnoga vrata i usmjerio me prema fitnessu.

Na četvrtoj godini studija dobio sam priliku raditi kao fitness trener u jednoj mostarskoj teretani, gdje sam proveo godinu i pol. Tamo sam teoretska znanja pretvorio u praksu, usavršio komunikacijske vještine i naučio voditi različite tipove treninga.

Iako sam se u Mostaru profesionalno razvio, osjećao sam da pripadam Varešu i da u njemu trebam nastaviti svoj put. Uočio sam sve veću potrebu ljudi za kretanjem i zdravim načinom života, pogotovo zbog sjedilačkih navika koje uzrokuju bolove u leđima i višak tjelesne težine. Tako je nastala ideja o otvaranju fitnes centra "Sportiva". U kratkom vremenu centar je postao mjesto gdje se okupljaju Varešani svih generacija, s osmijehom i pozitivnom energijom radeći nešto korisno za sebe i svoje tijelo.

■ **Što se činilo kao glavni izazov prilikom upuštanja u pokretanje fitnes centra u Varešu?**

– Najveći izazov bilo je pitanje hoće li ljudi u jednoj maloj sredini poput Vareša prepoznati važnost tjelesne aktivnosti i fitnesa. Drugi veliki izazov bio je pronaći odgovarajući prostor za rad. U tome mi je iznimno pomogao načelnik općine Vareš, gospodin

Zdravko Marošević, i predložio mi prostor u kojem se "Sportiva" i danas nalazi.

Danas, nakon godinu dana rada, s ponosom mogu reći da je otvaranje fitnes centra bila ispravna odluka. Sve više ljudi nam se pridružuje, a "Sportiva" je postala velika zajednica u koju se ne dolazi samo zbog vježbanja, nego i radi druženja, potpore i dobre energije.

■ **Koja je struktura članova ili da ih nazovemo klijentelom: mladi postavimo više vole provod i tek možda rijetki teže sportskoj figuri, a srednja generacija se, slobodnije rečeno, uglavnom opustila i zapustila. Dakle, koga ste od njih pridobili i koja je bila formula da se počnu sve više uključivati?**

– U našem centru treniraju ljudi svih uzrasta – od osnovnoškolaca do starijih generacija. Najviše je, ipak, članova srednje životne dobi, koji su

svjesni važnosti kretanja za zdravlje i dugovječnost.

Teško je reći da postoji neka posebna "formula" uspjeha, ali vjerujem da kombinacija kvalitetnog i raznovrsnog programa, individualnog pristupa i prijateljske atmosfere ima najveći utjecaj. Dobar glas se brzo širi, pa nam se svakodnevno pridružuju novi članovi.

■ **Prednost mladog trenera sigurno je i praćenju modernih trendova, u kontinuiranom unapređenju treniranja: drugim riječima, neki monotoni pristup zacijelo bi završio tako da se članovi nakon nekoliko dolazaka zasite i odustanu. Što ih drži motiviranim i fokusiranim?**

– Kao mladi trener nastojim stalno unapređivati svoj rad. U treninge unosim raznolikost, kako bi svaki bio drugačiji i zanimljiv. Redovito pratim rad poznatih fitness stručnjaka s naših prostora i učim iz njihovih iskustava.

Komunikacija i odnos s članovima su mi jednako važni kao i sam trening. Trudim se da odnos između mene i klijenata ne bude samo profesionalan, nego i prijateljski. Upravo ta pozitivna energija, uz vidljive rezultate, motivira ljude da ustraju i ne odustaju od svojih ciljeva.

■ **Za one koji još uvijek nisu upoznati s radnim vremenom, konceptom i kapacitetima centra "Sportiva" možemo evo i to obznaniti za kraj.**

– "Sportiva" je fitness centar zatvorenog tipa, što znači da svaka grupa ima svoj termin i trenira u dogovorenom vremenu. Na taj način osiguravamo kvalitetan rad i ugodnu atmosferu. Imamo termine i ujutro i navečer, pa se članovi mogu prilagoditi svojim obvezama, a treninzi su odvojeni za žene i muškarce zbog različitih intenziteta i tipova vježbi.

Iako se nazivamo fitness centrom, najveći dio rada posvećen je funkcionalnim treninzima. Takvi treninzi smanjuju potkožno masno tkivo, jačaju miškulaturu, pomažu kod bolova u leđima i čine ljude spretnijima i spremnijima za svakodnevne aktivnosti.

Naš cilj je da svaki član izađe s treninga zadovoljan, nasmijan i s osjećajem da je učinio nešto dobro za sebe.

Razgovarao M. Marijanović

B

Sead Abdijevski, Ibrahim Sirotanović i direktorica ustanove u Travniku

Foto:
HR "Bobovac"

Udruga pripomaže koliko god može

U organizaciji lokalne udruge umirovljenika u klubu PIN u Varešu 27. listopada 2025. godine održana je svečana sjednica povodom obilježavanja Dana umirovljenika Federacije BiH. Sjednicu je otvorio Sead Abdijevski, član Upravnog odbora Udruge umirovljenika Vareš te pozdravio članove Skupštine, predstavnike raznih institucija, privatne poduzetnike i goste, a među kojima su bili Damir Jukić, direktor Javne ustanove Penzionerski dom sa stacionarom ZDK-a i Merima Musemić-Arnautović, direktorica ustanove "Naš dom 1935" Travnik, koji su se i obratili s par prigodnih riječi.

Gostima i članovima Skupštine također se obratio Ibrahim Sirotanović, predsjednik Udruge umirovljenika Vareš. Sirotanović je naglasio kako je, pored zaštite i poboljšanja materijalnog i socijalnog položaja umirovljenika, cilj udruge poboljšati kvalitetu njihovog života, te sprječavati njihovu izoliranost i marginalizaciju u društvu. Na koncu su dodijeljene zahvalnice institucijama i pojedincima za dobru suradnju i potporu radu udruge.

Inače, Dan umirovljenika u Federaciji BiH obilježava se 25. listopada još od 1997. godine kada su umirovljenici prosvjedima pred zgradom Vlade Federacije BiH povelu borbu s vlastima, ukazujući na svoj težak materijalni, socijalni i zdravstveni položaj.

A da se priča o statusu umirovljenika ne bi završila na tom jednom danu naknadno smo kontaktirali Sirotanovića i Abdijevskog i postavili im nekoliko pitanja, te u nastavku prenosimo njihove odgovore uz zahvalu za dobru suradnju.

■ Nedavno ste održali svečanu sjednicu u povodu Dana umirovljenika i prigodno se okupili u klubu PIN iz svih krajeva općine. Imate li okvirnu evidenciju o broju umirovljenika na području općine Vareš i na koje sve načine udruga umirovljenika skrbi o svojim članovima?

– Da, na toj sjednici smo dodijelili zahvalnice kolektivima i pojedincima za doprinos koji su dali radu našeg udruženja. Broj penzionera na općini Vareš je oko 2.500, a broj članova udruženja je 1.640. Ovim putem apelujemo na ostale penzionere koji se nisu dosad učlanili, da to učine. Udruženje penzionera/umirovljenika kao nevladina organizacija bazira se na dobrovoljnom učlanjivanju, a način djelovanja ogleda se u organizovanju pomoći našim članovima u vidu skromnih paketa i novčanih iznosa kada su u nevolji i potrebi. Takođe se organizira slanje

naših članova na liječenje u banjama Olovo i Fojnica. Naglašavamo da svrha naših kućnih posjeta penzionerima nije samo materijalna pomoć nego i razgovor s njima.

■ Kako je umirovljenicima: što ističu kao ljepše strane života u Varešu, a što kao manjkavosti?

– Kao pozitivno možemo spomenuti organizovanje odlazaka na neke događaje i manifestacije koje su značajne sa kulturnog i historijskog stanovišta, zatim kolektivne odlaske na more, u Neum, pa i u Crnu Goru i Albaniju, na kraju i odlasci na vašare i sajmove.

U razgovoru s penzionerima, oni kao nedostatak ističu lošu zdravstvenu zaštitu, duga čekanja na preglede kod ljekara specijalista, a i slabu povezanost sa Zenicom kao administrativnim centrom, gdje se nalazi i Kantonalna bolnica.

■ Kad smo prethodni put radili opširan prilog o ovoj populaciji, prijevoz do Kantonalne bolnice u Zenici bio je jedna od glavnih neuralgičnih točaka; je li stanje na tom planu u međuvremenu poboljšano?

– Došlo je do malog poboljšanja na osnovu uspostave organizovanog prevoza firme Ljaljić turs, a putem autobusnih karata koje se mogu dobiti u Centru za socijalni rad i u Općini Vareš.

■ Godinama smo znali bilježiti i probleme umirovljenika s nabavom ogrjevnog drva, često su bili zalučeni do same zime i tada bi im bila isporučena sirova drva. Je li se ŠPD oko toga uozbiljio?

– Nabavka ogrijeva u ovoj godini bila je zadovoljavajuća u odnosu na prethodne, kako kod Šumarstva "Ljuta", tako i kod ŠPD Zavidovići - Šumarija Vareš. Sve je bilo ispoštovano u roku koji je regulisan ugovorom.

■ Kad bi netko upitao umirovljenike koja im je glavna želja za novu godinu, vjerojatno bi dobar dio njih poželio imati u svom gradu dom za stare, osamljene i nemoćne... Ili ipak nešto drugo?

– U globalu, želje penzionera se najprije mogu odnositi na povećanje penzija pa samim tim i poboljšanje standarda, a apel je usmjeren ka odgovornim u vlastima da se više uključe u rješavanje ove problematike. Takođe, izražena su očekivanja da zdravstvena zaštita bude na većem nivou, pogotovu za penzionere koji žive sami, a bilo bi od velikog značaja kad bi se izgradila određena ustanova za staranje i u našem gradu. Jer u nedostatku iste naši su penzioneri rasuti po drugim domovima, a neke smo već obišli i obradovali posjetom. Na primjer u jednom domu u Zenici je 21 naš sugrađanin, u drugom domu na Crkvicama kod Zenice ima ih 5, isto i u Travniku 5. Tamo smo obišli i penzionere koji nisu članovi naše udruge, a plan je posjetiti i druge ustanove u okruženju gdje je takođe jedan broj naših sugrađana pronašao utočište i skrb koja im je neophodna.

Pripremio M. Marijanović

Prolazi vrijeme, prolaze i ljudi kao sudionici tog vremena, te ga svaki na svoj način iskoristi i obilježi. Prošli su tako i ovi junaci moje priče te ostavili trag i sjećanje bar za jednu priču. Rođenjem im je bilo suđeno da budu ljudi sa sela, težaci, ratari i stočari. Da budu rudari, jamski radnici, komorati, kopači, da budu gorostasi. Bili su to ljudi jake volje, tvrdih dlanova od teška rada i svaki na svoj način dobar i čestit čovjek i domaćin.

Tahir, gotov' prvi mi susjed, ili komšija ako je lakše. Bio je u selu mjera, il' primjer za čestitluk. Bî u selu još čestiti' duša, al' svima nekako zafali ono malo da bi bili čestiti kao on. Uredno mu zemlja obrađena, red oko kuće i oko štale, sve na vrijeme urađeno, bez neke trke i *srkleta*. A on poduzetan i čestit, još sa svojim vrancem, stići će i drugim ljudima posla uraditi. Da je rođen u neko drugo vrijeme ili u drugom sistemu zbog svoje poduzetnosti bio bi sigurno biznismen pa ga je selo i smatralo takvim. Bio je čovjek starog kova, bez puno priče al' od riječi; ono što bi obećaj, bilo je zakon. Imao je kulturu pozdravljanja, teško mi je bilo ujamiti' da ga prvi pozdravim, jednostavno morao sam s lijepe distance prozboriti da bih ga kao starijeg prvi pozdravio.

Huso, komšija iz drugog dijela sela, ono što bi selo reklo – umjeren čovjek u svemu. Umjeren u poslu, ali umjeren i s ljudima i susjedima. Priča mu uvijek na mjestu, s argumentima i dokazima. Bio je, eto, čovjek takve naravi, uvijek spreman na lijepu priču, spreman da se malo i našali. I on, da je rođen u neko drugo vrijeme, pa još s nešto više škole a s urođenom nadarenošću, mašio bi ga rudnik sigurno. Volio sam uvijek "probaciti" koju s Huseinom i uvijek bi to budi kakva zgoda iz života.

Nikola, ime kao i ostala imena, pa kad ga i spomenemo dolazi odmah i logično pitanje: koji? Ali kad kažemo Nikolica tada je sve jasno i svi u kraju bi znali o kojem čovjeku je riječ. Bio je malo niži rastom pa je vjerojatno od malena i zvan Nikolica, ali se izdvajao i po dobroći, bio čovjek velikog srca. Izdvajao se i po teškom hodu zbog (meni neznanog) problema s nogom, te kapom "micom" uvijek malo zabačenom nazad. Radišan i čestit čovjek.

NIKOLICA

*Bio malo niži rastom,
al' golema bio srca,
po dobru ga ljudi znali,
zvali su ga Nikolica.*

Volio je životinje pa je njegovo gazdinstvo imalo sve domaće životinje i uvijek pomalo podsjećalo na neki salaš u malom. Iako rijetko, ako bi me put i nanesi pored Nikoličine kuće, nikad se nisam bojao psa, al' sam zazirao od ljuta guska i purana što se šepurio nasred puta.

Ovo su samo kratke crtice o ljudima koji su junaci moje priče, ljudima koji ostaviše traga pa mi zato i ova priča draga.

Kasna je jesen! Ždralovi su u jatima već danima "marširali" prema jugu, a hladan vjetar, oštar k'o žilet, brijao sa Zvijezde. Ljudi su u dobroj mjeri posvršavali sezonske poslove pa se sklanjali i držali kakve zavjetrine. Oni što su ipak morali obaviti još kakav poslić gledali su da to obave što prije pa da se i sami sklone. Nekom obavezom moradoh do garaže. I kako to bude, dođeš jednim poslom pa počneš drugi, ustvari samo zavirujem oko auta. Znam, treba kupiti novi antifriz, trebalo bi nabaciti i zimske gume jer snijeg samo što nije, al' hladno pa mi se ne da. Zbog hladna vjetra garažna vrata tek su malo odškrinuta, ali i znak da sam tu pa se ponetko i javi, žurno prolazeći. Tek u jednom momentu čujem starog Hu-

seina gdje mi se javlja jer nema tog vjetra, a i zime, da mi ne "probacimo" koju pa makar da se upitamo i pozdravimo. S moje strane je i red da ga poštujem kao starijeg, a opet mislim da i njemu nije bilo mrsko sa mnom prozboriti koju.

Vidjevši me kroz odškrinuta garažna vrata, javi mi se Huso malo dvo-smisleno i šaljivo: "Šta je timariš, da neće Zeka kud u svatove?" Tek onda i sam uđe u garažu sklanjajući se od vjetra.

"Ma neće, a dobro bi bilo da oće, moj Useine, ne bi mi bilo mrsko malo gdje prošenučit."

Poslije se tek pozdravismo uz njegov komentar da ni snijeg nije daleko. "Obrali su se glavni poslovi pa ja velim svojoj babi – ti se grij uza šporet, a ja odo malo svom Nikoli dok ovo nije zamećavilo."

Nastavlja priču stari Huso: "Znaš, Jozija, mi smo ti dobri od malena, generacija smo pa se razumijemo i uvijek smo se pomagali koliko smo mogli. Mi smo ti ovde Bogom dani da živimo, radimo i da se pomažemo da bi nam bilo lakše..."

Potvrdio sam mu to kimanjem glave jer on nastavlja dalje pitajući za mog oca.

"Kako mi je Crni, šta on radi?"

"Crni ti je ovih dana u normi, moj si dragoviću", odgovaram mu.

"Kakva te norma snašla", oštro će Huso na mene, "mi smo svoje iznormirali udarnički kad je trebalo, i dosta!"

"Ne mislim ja na to, nego bolan, kako je ovo zastudilo, on ko da je uzeo normu da mi izloži svaki dan metar drva, ne zatvara vrata na šporetu, samo ubacuje ko đilda u krečanu! Dočepo se neki novina pa samo bistri politiku i loži vatru."

"Ih, jesi alčak", nasmija se Husein. "Ne bojim se ja za to jer svi mi spremimo drva podosta, a i moramo kad nam je zima pola godine. Samo, ne valja nam politika nikako, to ti mogu rijet, ne valja i gotovo", nastavi on. "Nego, kad ti dodije ovde, ti se prebaci anam", pokazuje on u pravcu sinove garaže. "I on nešta šavori oko svojih kola. Nekako mi vas dvojica više pod kolima nego u njima", ponovo Huso tjera priču na naš račun.

"Nismo ti mi žene, Useine, pa da samo namjestimo frizuru i u kola sjedemo, mora neko i šarafat; vidiš one Veovače, dvaput prodi i popustit će dva šarafa i tri cuga."

"Znam ja da ti imaš svakoj potkovicu", ponovo će on sa smiješkom, "ma i gadna je, polomiše ono autobusa, a niko da malo naspe i poravna."

"Nego, pošto si ti stariji čovjek, izvoli sjest", upućujem Husu na oveći bukov panj koji je u čošku garaže, a po potrebi je višenamjenski.

Pogleda on na panj pa će nekako ozbiljno i zabrinuto: "A ti bi mene da sjedem na bukov panj, e pa vi mlađi ne znate ništa... Vidiš, moram ti i ovo kazat da znaš. Kad si gore neđe u Zvijezdi pa očeš da sjedeš i odmoriš, uvijek gledaj da sjedeš na smrčev balvan il panj, a nikad na bukov jer bukovina je ladna i usred ljeta pa ćeš se priladit il ne daj Bože navući reumu u kosti. E vidiš, a ako očeš da naložiš vatru i ogriješ se onda traži bukovinu, ona je jača na vatri pa ćeš se bolje ogrijat. Vidiš, bolan, da i mi stariji nešto znamo", smješka se Husein. "Mogao bi ja, bolan, s tobom vazdan evovde pripljeskat ovakve priče, al nije ti to to. Treba men, bolan, moja generacija pa da mi besjedimo naše priče, moj Jozija. Ajde doviđenja!", završi stari Husein svoju priču, okrenu se i ode.

Poslije pređenih desetak koraka, okrenuo se i ponovo vratio u garažu.

"Ma čekaj da ti još ovo ispričam, kad sam se sjetio. Nisam ti ovo dosad kazivo. Ne znaš, bolan, kako smo

ti ja i Tahir po jednom bili Nikolica, to ne znaš sigurno."

"Ne znam o tome ništa", potvrdio sam starom Husi.

"E vidiš, moj dragoviću, sve ti je ovo život i priča iz našeg života. Od mali nogu sam dobar s Nikolicom, deverali smo ti kroz život kako smo znali i umjeli, bilo je teški dana i neimaštine i svakog belaja. Moro se čojek naslanjat na čojeka i nikako drugačije. Moralo se štedit na svemu, moralo se bome i uzajmit, al i gledat pa to pošteno vratit. Gledalo se da se i učini i priskoči u pomoć u golemu poslu. Dobro se uvijek dobrim vraćalo, ako ne danas i sutra, doće dogodine il sa druge strane otkle se i ne nadaš. E vidiš, kad god sam se obratio Nikolici da mi učini štagod, nikad me nije odbio i vratio, nit mi je kad šta naplatio i to je tako sa svakim ko mu se obratio. Nije on imo parešine ko ni mi ostali, al eto, uvijek je imao par dobri volova pa kad ga zamoliš on je taki, uvijek učini i dâ mi da prevučem šta već treba. Dâ mi čojek kola i volove, a uz to i kandžiju, što znači – idi i radi ko da su tvoji. Samo znaš da ja nisam nagal pa što more stat na tri ture, ja razgodim na četiri, jer i Garonja ima dušu, neka je hajvan. Ma dobro, Jozija, nije ni u mene obraz don, i ja pamtim pa uzvratim. Kad vidim da je zakosio na Hridu i ja prtim kosu pa na Hrid. Kad se kupi ne mora me zvat, reda mu je pomoć jer on ima tog dosta, i tako uskoči kad je potreba pa ne meći sve na vagu. Ja se raspiro tebe o Nikolici ko da ga ti ne znaš."

"Znam, 'Useine, i tebe i Nikolicu, i znam da je to sve tako", potvrđujem starom Husi.

"Ma ja! Al ne znaš gdje smo tu ja i Tahir", nastavlja on. "E vidiš, ima tome podosta godina. Jednog dana evo ti našeg Tahira men na vrata, vidim da mu trebam. Šta je, bolan Tahire, kakva je muka kod tebe, pitam ga. Ma znaš, men treba to i to, pa mi rekoše ima to Huso, pa sam eto došo tim poslom. Imam, Tahire, imam i nema problema. I da ti, bolan, ne dužim; kad je poso završen Tahir se lati šljajpeka, oče čojek da plati. U tom momentu men na um pade naš Nikolica. Kontam u seb: ovako nešto, Huso, Nikolica nikad nikom nije naplatio pa ni teb. Huso, nećeš ni ti to Tahiru naplatit, ima danas Huso da budeš Nikolica! Vraćaj taj

šljajpek, Tahire, u džep jer ja danas oću da budem Nikolica, velim ja Tahiru. Gleda u me Tahir pa mu nije jasno te mi veli: Ja sam dužan i oću da platim, a ti budi Nikolica i danas i sutra, ako ti je volja, samo ja znam svoje! Onda sam ja to lijepo Tahiru ispričao. Znaš Tahire Nikolicu? Znam, veli! E vidiš, on ovako nešto nikad nikom nije naplatio pa evo i men prilike da isprobam kako je to bit Nikolica i zato ostavljam taj šljajpek u džep i hajmo u kuću kahvenisat. Slegnu on ramenima i uniđe za mnom. E moj dragoviću, vidi sad. Prošle su godine i ja sam to sve zaboravio, jesam Boga mi", kune se Huso. "Prošlo je od toga možda i devet, deset godina. Zatreba meni! Raspitujem se ko bi to moglo imat? Nema niko! Ipak neko veli: mislim da ima Tahir. Tako se ja nađo Tahiru na vratima, samo se tad uloge promijenile. I posle obavljena posla ja za šljajpek da platim, kad će ti men naš Tahir: E-he, Useine, ostavi taj šljajpek, oče i Tahir da jednom bude Nikolica. Tek tada sam se sjetio prvog dijela naše priče i oba smo se nasmijali i, naravno, otišli kahvenisat. Vidiš, bolan, kako smo ja i Tahir bili po jednom Nikolica", veli Huso.

Nije čekao moj komentar, samo se okrenuo i izašao. Izađo' i ja iz garaže gledajući za starim Husom kako zamiče preko Biljega. Otišao je svom Nikolici na čašu razgovora, na lijepu eglenu jer, kako i reče, znali su se, deverali i pomagali od malena.

Josip Josipović **B**

KOMPLETNA ORGANIZACIJA POGREBA PRIJEVOZ POKOJNIKA U ZEMLJI I U INOZEMSTVU

+387 (0)61 862 717
+387 (0)32 843 083

**POSLEDNJI POZDRAV
FRANJO MIOČEVIĆ
(1931. – 2025.)**

Hvala ti za dobrotu, ljubav i sreću
kojom si nas uvijek nesebično darivao.
Neka te čuvaju anđeli kako si ti čuvao i pazio nas.
Hvala rodbini, prijateljima i svima koji su bili uz nas
u našim najtežim trenucima
i svakome tko posjećuje tvoj tihi dom.
Tvoji najmiliji

**TUŽNO SJEĆANJE
VLATKO MIOČEVIĆ
(1971. – 2010.)**

Navršilo se 15 godina otkako nisi s nama.
Premalo je riječi, a previše tuge da Ti kažemo
koliko Te volimo i koliko nam nedostaješ
svih ovih godina.
Obitelj i prijatelji

**U SPOMEN
(2.XI.2020. – 2.XI.2025.)**

Na našeg dragog djeda, oca i supruga
ILIJU MIOČEVIĆA
Vječno živiš i ostaješ u našim srcima.
Počivaj u miru Božjem.
Tvoji najmiliji

**IN MEMORIAM
Navršilo se pet godina otkako je preminula naša draga
BOŽANA ANDRIJEVIĆ BOBA
(1947. – 2020.)**

Hvala ti za svu ljubav.
Ostat ćeš u našim srcima zauvijek,
neka te prate naša sjećanja i ljubav beskraja.
Počivaj u miru Božjem.
Bruneta i Evica s obiteljima

**TUŽNO SJEĆANJE
BRANIMIR LOVRENOVIĆ
(18.X.1993. – 18.X.2025.)**

Neka te u tišini Božjeg mira prati naša ljubav,
jača od vremena i zaborava.
Počivaj u miru.

Otac Vinko, brat Narcis s obitelji,
tetka Hedviga s obitelji i tetka Fanika

**TUŽNO SJEĆANJE
(1.XI.2001. – 1.XI.2025.)**

Dana 1. studenog navršile su se 24 godine
otkako nije s nama naša draga
VALERIJA SEMUNOVIĆ
Ne postoji vrijeme koje donosi zaborav
niti sjećanja u kojima te nema jer živiš u našim srcima
i lijepim sjećanjima. Počivala u miru.
Tvoji najmiliji

**TUŽNO SJEĆANJE
(2.XI.1993. – 2.XI.2025.)**

Na našeg voljenog sina i brata

ANDRIJU DODIKA

Ljubav je prevelika, bol preteška,
a tuga za Tobom vječna.
S ponosom i divnim sjećanjem čuvat ćemo
uspomenu na Tebe.
Počivaj u miru Božjem.

IN MEMORIAM

Zauvijek voljen i nezaboravljen
naš dragi suprug i otac
MLADEN BOŠNJAK

(1969. – 2023.)

Dvije su godine prošle otkako nisi s nama, ali tvoja
prisutnost i dalje ispunjava svaki naš dan. Tvoje riječi,
tvoj osmijeh i tvoja snaga zauvijek žive u nama.

S ljubavlju, tvoji: Zrinka, Boris i Tamara

**SJEĆANJE
ZAKARIJA DODIK
(1939. – 2024.)**

**KATARINA DODIK
(1943. – 2010.)**

Hvala vam za svu ljubav koju ste nam pružili.
Počivali u miru.
Vaši najdraži

**IN MEMORIAM
BOŽO KALFIĆ
(24.XII.1935. – 10.XII.2012.)
BERNARDICA KALFIĆ
(21.XII.1929. – 11.X.2014.)**

S ljubavlju i poštovanjem čuvamo uspomene na vas.
Počivali u miru Božjem.
Vaši najmiliji

**TUŽNO SJEĆANJE
Na naše najmilije**

**MIHOVIL DODIK
Joze
(1930. – 1993.)**

**JOSIP DODIK
Mihovila
(1968. – 1993.)**

**GENOVEVA
DODIK
rođ. Idžaković
(1935. – 2024.)**

Uvijek ćete živjeti u našim mislima i srcima.
Počivali u miru.

Vaše kćeri i sestre: Dinka, Marina i Ljilja, s obiteljima

TUŽNO SJEĆANJE
na naše drage
EUGEN BORONJECKI
(1937. – 2019.)
NICETA BORONJECKI
(1963. – 2020.)

S ljubavlju, bolom i tugom živite u našim srcima i mislima.
Vaši najmiliji: Ljubica, Sanja, Teo, Tea s obitelji i Toni.
Počivali u miru.

U SPOMEN

Dana 13. studenog navršile su se dvije godine
otkako je preminuo naš dragi
ANTO DŽOJA
(1932. – 2023.)

Ostaje živjeti u našim srcima i mislima.
Počivao u miru Božjem.

Supruga Jelena, sinovi Goran, Blaženko i Darko
s obiteljima, brat Ratko

U SPOMEN

BOŽO KALFIĆ Mije
(1940. – 2023.)

Ostaje zauvijek u našim srcima i sjećanjima.
Počivao u miru Božjem.

Supruga Monika, djeca Željko, Markica, Dragana,
Goran i Mijo, zet, nevjeste, unučad i praunuka

TUŽNO SJEĆANJE

(28.XI.2023. – 28.XI.2025.)

ZVONIMIR FRANJKOVIĆ

Navršavaju se dvije godine otkako nisi s nama.
Uspomena na tebe će uvijek biti u našim srcima.
Počivaj u miru.

Tvoji: Ifeta, Dario i Vjekoslava

IN MEMORIAM

(2.XII.2024. – 2.XII.2025.)

Dana 2. prosinca navršit će se godina dana
otkako nije s nama naša draga

TEREZIJA POGARČIĆ rođ. Šimičević

Uvijek ćeš biti u našim srcima i sjećanjima.
Počivaj u miru Božjem.

Tvoji: Dragan, Vjerana i Ivan s obitelji

Pogrebno Društvo
"Palma" Vareš
tel.066/298-899

IZ STARIH ALBUMA

Lokacija? Fotografija je s početka druge polovice 20. stoljeća, a lokalitet (s grobljem u pozadini) na odgonetanje je čitateljima koji su živi svjedoci spomenutog vremena.

 BOBOVAC LIST VAREŠKIH HRVATA GODINA XXIV • BROJ 287 • STUDENI 2018. Cijena 5,00 KM • Za izdavača 3,00 KM					Autor: ALDEBARAN	GAREŽ, ČAĐ	NIŽI TURSKI PLEMIČ	"PUMPA" KRVOTOKA	LAŽI	SREDIŠTE VRTNJE	VRSTA, KOV	OSOBA NA KOJU JE VUČENA MJENICA
					MORALNA ČESTITOST							
					OKUPATOR, ZAVOJEVAČ							
					UČENICI, ŠKOLARCI					..., TI, ON MLADA AM. GLUMICA, JENNA		
					"AMPER"		ESAD ODMILA RADNE SOBE				SUMPOR RUŽAN OSMIJEH (KES)	
					B	KALIJ UPALA ZGLOBNE ČAHURE		TRČANJE KEIRA U "EVERESTU" (fon.)				
					VOJNO ZDRAVSTVO							
ASOCIJA- CIJA NA NASLOV- NICU BOBOVCA BROJ 287	PRILOG: S PRKOSOM	"SRCE" NUKLEARKE	IZRAĐI- VAČI VESALA	JAMA NASTALA ISKAPANJEM (množ.)	JAP. MARKA GITARA UGINUTI OD GLADI							NEOBU- ZDANA PRIRODNA SILA
											"SJEVER" PJEVAČICA JAKELIČ	
PONOVNI ESKONT									DUBOKI ŽENSKI GLAS ISPOSNIK			
VRSTA ČEGRTUŠE (CASC- BELA)										UŠI BEZ SREDINE VJEKOVI (grč.)		
STAVITI OKLOP NA SEBE											VODIK NJIHAJ, ZIB	
SPAJATI TOPLJE- NJEM								ŠAHOVSKI "SKAKAČI" GRČKO SLOVO				
LUDOVATI PO ZAGORSKI							RIJEDAK METAL (simbol: Re) PORTUGAL					
GLUMAC LEVY				POTIHO, POTAJNO								

RJEŠENJE SKANDINAVKE, vodoravno: časnost, agresor, daci, ja, a, eso, s, k, tka, sanile, ibanez, prvi snijeg, s, reeskont, alt, kaskavale, ui, oklopiti se, h, stapa, konji, nort, renji, ori, ispotha.

 BOBOVAC LIST VAREŠKIH HRVATA		osnivač i izdavač: HKD "Napredak", Podružnica Vareš • za izdavača: Mario Mirčić • adresa uredništva: 71330 Vareš, Zvijezda 25, tel.: +387(0)66/116-025, fax: +387(0)32/843-094 • internetska adresa: http://www.vares-bobovac.com • e-mail: listbobovac@hotmail.com • žiroračun u KM: 3385802224035182 kod UniCredit Bank d.d., s naznakom: za list "Bobovac" • račun za devizne uplate: 20013680001, IBAN broj: BA39 3385 8048 2407 4883, SWIFT: UNCRBA 22 • cijena godišnje pretplate: BiH – 30 KM, zemlje regije i Europske unije – 106,80 KM (55 €), Sjeverna Amerika i Australija – 120,00 KM • naklada: 500 primjeraka • izlazi jedanput mjesečno • glavni i odgovorni urednik: Mladenko Marijanović • uredništvo: Zlatko Filipović, Čedomir Jelić, Dubravko Tokmačić i Mijo Vidović • tisak: "Dobra knjiga" d.o.o. Sarajevo
--	--	--

U ove pro hladne jesenje dane, a i kako se bude zagazivalo u zimu, dio vareške seoske turističke gastro ponude sladokuscima koji žele doživljaj iz prve ruke može biti krmo-kolj i pečenje rakije. Priča uz kazan je zanimljiva i pamtljiva. U čekanju da procuri, obično se nakriža Jopinog sira, nadjelje Šivine suhovine, dok apetit i ugođaj pospješuje odležana Stijepina krūška s Višnjića.

Pogarski krumpir, zarudjanski sir, višnjićka rakija, mirska suhovina mogu činiti privlačnu gastro cjelinu. U rernu se turi koja polutica nagnu-ljena krumpira, tikvena ražljeva, iskom i vruća pogača, doda časa čvaraka i eto ugođaja. Još ako se negdje iza čoška začuje harmonika – dernek je neizostavan.

Ukoliko ste pak prehladeni i nekako "kaharli" vruća kuhana rakija s malo bibera dobro dođe. Na planini Zvijezdi, u Tentinoj bari, raste jedna endemična biljka koja, kada se pokiseli i odleži u rakiji, liječi sve stomadne i nervne bolesti, a pomaže i duši kad joj je teško.

Savjeti za kraj: jedna čaša je taman, a dvije su malo. Pij malo, pij dobro. Ako piješ - ne vozi (zovi i mene).

